

tur civiliter ad interesse partis, n. 1 l. 24 tit. 4 part. 3. — an possint cognoscere de causa feudali, seu vassallagii, et an in eis tale compromissum fieri possit, ibidem in n. 2. — Arbitrator an cogatur suscipere arbitrium, et an iudicare compellatur post susceptionem, n. 2 l. 26 ibidem. — Arbitri peccant, si cum possunt tollere controversias partium, illud non faciunt, et idem in arbitratores, dict. n. 2. — Et tenetur compromissum, quo cavetur, quod arbiter invictus non cogatur pronuntiare, n. 2 l. 26 tit. 4 part. 3. — Et an arbitrium teneat, quando partes dederunt formam sententiæ, et qualiter debeat proferri, n. 8 dict. l. 26. — Arbitri, transacto tempore à partibus designato, de causa non valent cognoscere, nisi in compromisso sit dictum, quod possint dies prorogare, et talis prorogatio potest fieri etiam extra locum compromissi, n. 4 l. 27 tit. 4 part. 3. — Arbitri potestas, an finiatur triennio, et quo tempore istud triennium incipiat currere, n. 5 dict. l. 27 tit. 4 part. 3. — in quo loco pronuntiare debeant, n. 6 dict. l. 27. — Et an per pactum fieri possit, ut hæredes arbitri succedant in arbitrato, n. 3 l. 28 ibi. — Arbitri qualiter debent compelli ad iudicandum, et per quem, n. 2 l. 29 ibidem. — Et si discordent, debet eligi tertius statim quod constat de eorum discordia, antea verò non, n. 3 l. 29 ibidem. — Arbitri si discordent, debent eligere tertium, et an talis electio tertii pertineat etiam ad partes, n. 4 l. 29 ibidem. — Et an idem sit in arbitratoribus, ibidem in n. 5. — Et an iste tertius ab arbitris electus possit compelli per iudicem ordinarium iudicare, ibidem in n. 6. — Et an stetur ejus dicto omnibus discordantibus, et an iste tertius dicatur verè arbiter, ita quod illi non parendo committatur pœna, ibidem in n. 7. — Arbitrator infamatus à partibus non debet cogi iudicare, gloss. l. 30 tit. 4 part. 3. — Et an partes quæ in arbitrium consenserunt, possint pœnitere, n. 2 tit. 4 part. 3 et ibi, an idem sit in arbitratore. — Et quid si arbiter sua culpa fuit infamatus, an tunc sit excusatus, ut non compellatur iudicare, ibid. — Et quid si una pars tantum illum infamaverit, dict. n. 3 in fine. — Arbitrator non potest esse iudex in causa matrimoniali, etiamsi ille fuerit Episcopus, n. 1 l. 8 tit. 10 part. 4. — si appareat, et constet illum fore partis inimicum, iudicare non poterit, n. 2 l. 31 tit. 4 p. 3. — potest recipere pecuniam, ut det sententiam, n. 3 dict. l. 31. — si fuerit impeditus propter aliquam causam, si eo non obstante pronuntiaverit, an valeat sententia, an vero sit necessaria exceptio doli, dict. n. 4 ibidem. — non potest unus alteri committere motum animi sui, n. 2 l. 32 tit. 4 part. 3. — Arbitri absentes non possunt per scripturam dare vota sua, et quid si unus sententiam proferat aliis præsentibus, et tacentibus, an sententia teneat, dict. n. 2. — Et si unus arbitratorum juret sibi non liquere de causa, nihilominus alii non pronuntiabunt, ibidem. — Arbitrator in diebus feriatis non potest sententiam ferre, et quando sic, n. 3 dict. l. 32 tit. 4 part. 3. — potest cognoscere de fructibus, etiamsi in compromisso quicquam dictum de eis non sit, n. 6 l. 32 tit. 4 part. 3. — in quem fuerunt plures quæstiones compromissæ, an possit simul vel separatim de qualibet pronuntiare, n. 8 dict. l. 32. — Et an coram arbitro ha-

beat locum reconventio, ibidem. — Arbitrator an possit corrigere sententiam quam protulit, præcipuè si in compromisso sit clausula, scilicet, quod bis, et pluries possint pronuntiare, ibi n. 9. — potest partibus constituere terminum ad faciendum quod ipse eis mandat, intra quod solvent, alias dabunt pœnam, gloss. l. 33 ibi. — si solutioni apposuit terminum legalem, an post illum terminum, mora purgari possit, n. 5 dict. l. 33. — Et an si postea quam incidit in pœnam, receperit solutionem, habeat recursum ad pœnam, et quando, ibidem in n. 6. — Et quid si arbiter terminum solutioni non apposuit, et in compromisso est clausula, scilicet, rato manente pacto, an tunc mora purgari possit transacto tempore, ibidem. — Et an hodie attentis legibus de Madrid, liceat appellare à sententia arbitri, n. 1 l. 33 tit. 4 part. 3. — Arbitrator an debeat ordinem juris servare, quando in compromisso nihil fuit dictum, n. 6 l. 106 t. 18 part. 3. — Et an hodie sententia arbitri in compromisso pœnali emolegetur, n. 4 dict. l. 33. — Et an sufficiat facere reclamationem soli iudici, ut sententia per transcursum decem dierum non emolegetur, ibi n. 6. — Arbitri, vel arbitratoris sententia per iudicem ordinarium debet mitti in executionem, si petatur, n. 7 l. 33 tit. 4 part. 3. — Et an per eorum sententiam dominium transferatur, n. 4 quæst. 41 l. 10 tit. 26 part. 4. — Et in electione arbitri quodammodo pendet status totius quæstionis, n. 3 l. 36 tit. 5 part. 3.

ARBITRATOR an teneatur servare ferias, n. 2 l. 33 tit. 2 part. 3. — quis sit, et an assumatur super lite aliqua, n. 8 et 9 l. 23 tit. 4 part. 3. — pro bono pacis potest tollere de juri unius, et dare alteri, ibidem in n. 10. — Et isti tales non potuerunt immediatè post compromissum pronuntiare, nisi auditis partibus, ibi n. 11. — Et debent sine dolo procedere, et si alias cum dolo sententiaverint, sententia non tenet, ibidem in n. 3. — Et quid si malitiosè processerint, et an ab eorum sententia possit appellari, etiam hodie stantibus legibus de Madrid, ibi n. 14. — Et quis iudex cognoscat in reductione ad arbitrium boni viri, ex injustitia sententiæ, n. 13 ibi. — Et quid si partes coram arbitratores litigaverint super aliis rebus extra contentis in compromisso, an videantur prorogare ejus notionem, ibidem in n. 18. — Et an in arbitrato sit necessaria scriptura, ibi in n. 21. — Et an in arbitratoribus possit causa sanguinis compromitti, n. 1 ad fin. l. 24 tit. 4 part. 3. — Arbitrator an cogatur recipere arbitrium, et an post receptionem compellatur iudicare, n. 2 l. 26 tit. 4 part. 3. — Et etiam in arbitratore oritur actio ex arbitrato, si expressè, vel tacitè per transcursum decem dierum sit emologatum, n. 4 l. 26 supra dict. — Et quid si duo arbitratores discordent, an possint eligere tertium, et qualiter, n. 5 l. 29 ibi. — Arbitrator dicitur arbiter, et idem quod in arbitro leges Partitarum dicunt esse in arbitratore, n. 3 cum sequent. l. 29 tit. 4 part. 3. — Arbitratoris sententia debet mitti in executionem, etiam per iudicem ordinarium, si illud à partibus petatur, n. 7 l. 33 tit. 4 part. 3. — Unde sequitur quod per arbitratores excommunicatum non potest ferri sententia, ibidem. — Arbitrator in modicum bene lædere potest, n. 3 l. 9 tit. 3 part. 3. — eligi potest per

contrahentes circa dationem pretii pro aliqua re, de quo v. n. 3, 4 et 5 cum sequent. dict. l. 9 tit. 3 part. 3. — Et quid si iste arbitrator moriatur ante declarationem arbitri, vel aliquis ex contrahentibus, ibidem in n. 6. — Arbitramentum dicitur quædam transactio, et an ibi habeat locum pœnitentia, sicuti in arbitrio, n. 2 l. 30 tit. 4 part. 3. — Arbitrator potest sententiam clausam ferre sine recitatione, et an partibus absentibus, n. 1 l. 107 tit. 18 part. 3. — si pronuntiet statim post compromissum, an teneat sententia, n. 1 dict. l. 107.

ARBITRIUM iudicis habet locum in illis, quæ à lege non sunt determinata, n. 7 l. 7 tit. 9 part. 2. — Arbitrii definitio, per n. 1 l. 10 tit. 2 part. 2. — Arbitrium debet esse considerata qualitate personæ, et factorum, ibidem in n. 2. — Et an arbitrium teneat, quando partes dederunt formam sententiæ, et qualiter debeat proferri, n. 8 l. 26 tit. 4 part. 3. — Arbitria hodie per leges Regni merentur executionem, n. 13 l. 23 tit. 4 part. 3. — an habeant locum, ubi pœna sanguinis imponi debet, n. 1 l. 24 tit. 4 part. 3. — Et quid si agatur civiliter ad interesse, ibidem. — Arbitrium si sit emologatum expressè, vel per transcursum decem dierum, ex eo oritur actio, n. 4 l. 26 t. 4 part. 3. — Arbitrium an finiatur, si quis fiat Monachus, et an idem sit, si fiat Clericus, n. 4 l. 28 t. 4 part. 3. — Et in arbitris inest tacitè, quod pœna soluta liceat ab arbitrio discedere, n. 2 l. 33 ibi. — Arbitrium iudicis extendit se ad scripta, in quibus adest clausula et quosdam alios, et quales isti esse debeant, n. 2 l. 46 t. 18 part. 3. — iudicis in imponenda pœna pro delicto, an possit extendi usque ad pœnam mortis, n. 11 l. 21 tit. 9 part. 7. — Et verbum arbitrium importat arbitrium boni viri, et quando importet liberum arbitrium, n. 2 l. 29 per text. ibi, tit. 9 part. 6. — Et per quæ verba legatum videatur positum in arbitrium boni viri, et an valeat sic appositum, n. 1 dict. l. 29 per text. ibi.

ARBOR si plantetur in vinea aliena per malæ fidei possessorem, an statim antequam mittat radices, amittat dominium ipsius, n. 2 l. 43 tit. 28 part. 3. — fundi si in dotem datum sit, si desiccaretur, an sit mariti, vel uxoris, n. 1 l. 27 tit. 11 part. 4. — Arboris balsami natura, et ejus altitudo, et modis colligendi balsamum, n. 2 l. 14 tit. 14 part. 1. — Arbores excidere non potest conductor prædiorum, et an possit vento expulsas asportare, n. 7 l. 7 tit. 8 part. 3. — Arbor si radices egerit in fundum alienum, an sit communis, et quando non, per n. 4 l. 20 tit. 8 part. 3. — fructifera, vel alia, si malitiosè per aliquem scindatur, vel evellatur, qualiter puniri debeat, et damnum emendare, gloss. l. 28 tit. 13 part. 7. — Et plantanti arbores potest de publico salarium dari, n. 1 dict. l. 28. — Arbor quando tolli debet, et pro qua parte, ad petitionem vicini, qui damnum sentit ex illo, n. 14, 15, 17, 18 et 19 dict. l. 28. — Et an possit allegari præscriptio triginta, vel quadraginta annorum, et evellere non teneatur, ibi n. 17.

ARRÆ promissæ à patre, an filius in majoriam succedens, vel alius quilibet successorolvere teneatur, et an bona majoriæ sumi debeant pro earum solutione, n. 1 l. 4 tit. 13 part. 2. — in qua quantitate promitti possint à possessore majoriæ, in dict. n. fin. — Et an sola confes-

sio de receptis arris pro matrimonio contrahendo facta ab una parte tantum, valeat et obliget, n. 2 l. 84 t. 18 part. 3. — Et an pater, qui dedit arras pro matrimonio contrahendo per filiam, quod ipse facere promisit, illas perdat, n. 3 dict. l. 84. — Arræ an possint consistere, et dari in aliquo fundo, seu in alia specie, et an possint intervenire hinc inde ab utraque parte, et quando istud esse non possit, n. 3 et 4 ibidem. — Arra debet realiter tradi, neque sufficeret constitutum, n. 3 dict. l. 84 t. 18 part. 3. — Arræ, an debeant reddi duplicatæ, vel quadruplicatæ de jure Canonico, et jure Partitarum, et quare non, n. 6 dict. l. 84. — in qua quantitate hodie dari debeant, et qui succedant in arris, si sine filiis decedat mulier, etiam nullo condito testamento, n. 2 l. 87 ibidem. — possunt dari viduis, n. 2 dict. l. 87, et n. 4 ad fin. l. 1 t. 11 part. 4. — Arra successit in Hispania in locum donationis propter nuptias; et an statuta in donatione propter nuptias habeant locum in arrarum datione, et an constante matrimonio possit fieri donatio arrarum, n. 4 l. 1 t. 11 p. 4, et n. 2 l. 87 t. 18 part. 3. — Et in arris non currit præscriptio, sicut nec in donatione propter nuptias, n. 4 in medio dict. l. 1 t. 11 part. 4. — Arræ an possint à minoribus dari aliquarum rerum immobilium sine tutoris auctoritate, ibi. — datæ uxori, an remaneant in dominio mariti, sicut est in donatione propter nuptias, et an soluto matrimonio redant ad virum, ibi. — ut dentur in certa quantitate, illud est introductum per leges Fori, et etiam per leges Partitarum, n. 2 et 4 dict. l. 87 tit. 18 part. 3, et n. 5 dict. l. 1. — Arra idem est, quod pignus, n. 6 dict. l. 1 per text. ibi, t. 11 part. 4. — Arræ an ad dantem reverti debeant, quando ipse pro sua parte promissum servavit, ibi n. 7. — Arra est lucrum mulieris, et de eis liberè potest disponere, prout voluerit, n. 6 l. 7 tit. 11 part. 4. — si venditori ab emptore detur pro re emptâ, si postea venditor rem venditam dare noluerit, an emptor contra illum possit agere ad interesse, n. 1 l. 7 t. 13 part. 5. — si detur pro parte pretii, tunc venditor etiam illam perdendo pœnitere non potest, n. 2 dict. l. 7. — si detur in pecunia, an in dubio videatur data pro parte pretii, licet illud dictum non sit, dict. n. 2, dict. l. 7. — Et quid si non fuit factum pactum de lucranda arra, vel parte pretii soluta per venditorem, emptore non implente contractum ad tempus, vel ex alia causa, an tunc venditor illum lucretur, n. 4 l. 58 per text. ibi, tit. 3 part. 5. — Arræ an prius debeant solvi mulieri, et quales antequam alia debita solvantur, n. 2 l. 29 t. 13 p. 3. — Arra an applicetur fisco quando fuit matrimonium contractum inter scientes impedimentum esse inter eos, etiamsi adhuc carnalis copula non sit subsecuta, n. 1 cum sequent. l. 31 tit. 14 p. 3.

ARCHIDIACONUS, an et quando dicatur habere jurisdictionem, n. 2 l. 22 t. 4 part. 1. — an major sit in ordine, quam Archipresbyter, n. 1 l. 13 tit. 3 part. 1. — subest Episcopo, qui potest illis petere rationem consumptorum, et eos castigare, n. 2 l. 62 t. 5 part. 1. — de jure major est in dignitate, quam Decanus, licet de consuetudine secus, n. 1 l. 3 tit. 3 part. 1. — debet eligi à Canonicis, nisi adversetur consuetudo, n. 1 l. 4 t. 6 p. 1. — dicitur Diaconorum dux, et est vicarius Episcopi, et

de ipsius officio, gloss. l. 4 per text. ibi, tit. 6 p. 1. — qui l. facere debeat, et de ejus potestate, et dignitate, gloss. fin. l. 4 tit. 6 part. 1. — an possit excommunicare, vel anathematizare, n. 16 et gloss. fin. dict. l. 4. — Archidiaconorum officium ut plurimum recipit esse suum à consuetudine, dict. gloss. fin.

ARCHIEPISCOPUS, quas et quales indulgentias concedere possit, n. 2 et 4 l. 45 tit. 4 part. 1. — Toletanus est primatus Hispaniæ, n. 3 l. 9 tit. 5 p. 1. — Archiepiscopi, an teneantur ire ad concilium, quem congregat Patriarcha, et ad ejus mandatum, gloss. magn. l. 10 tit. 5 part. 1. — Archiepiscopus, an se valeat intromittere in sui suffraganei jurisdictionem ob ejus negligentiam, n. 6 l. 41 tit. 5 part. 1. — minor est Patriarcha, n. 1 l. 15 tit. 5 part. 1. — potest promoveri in Patriarcham, non verò è contra, n. 1 supra dict. — qualiter visitare debeat diocesim, et quid tunc facere debeat, et teneatur, gloss. l. 6 et 7 tit. 22 part. 1. — dicitur visitare, etiamsi vadat causa consignandi pueros, n. 1 dict. l. 7. — dicitur dux Episcoporum, et illud potest in Episcopo suæ Provinciæ, quod Patriarcha super suos Archiepiscopos, n. 1 l. 15 tit. 5 part. 1. — non potest se submittere jurisdictioni iudicis minoris sine licentia Papæ, n. 9 l. 7 tit. 9 part. 1. — non absolvit excommunicatos à Papa, nisi in duobus casibus, n. 6 l. 24 tit. 9 part. 1. — providebit beneficia suffraganei, illo negligente providere in termino sibi dato, et ultimo loco providebit Papa, n. 1 l. 8 tit. 16 part. 1. — visitando, an se intromittat in laico, n. 3 l. 4 tit. 22 part. 1. — et Episcopus possunt simil. Provinciani visitare, et quando, n. 2 l. 5 tit. 22 part. 1. — Archiepiscopi quid facere possunt, cum visitant Provinciam sui Episcopatus, n. 1 l. 7 ibi. — sunt de consilio Regis, n. 3 l. 6 tit. 6 part. 2. — sunt spectabiles personæ de consilio Regis, n. 1 l. 41 tit. 5 part. 3. — Archiepiscopus extra suam Provinciam non potest uti pallio, n. 1 l. 8 tit. 17 part. 5. — Archiepiscopi, an sint personæ spectabiles, vel illustres, n. 2 l. 5 tit. 14 part. 4. — Archiepiscopus si delinquat in loco sui suffraganei, an ab eo puniri possit, n. 1 quæst. 4 l. 15 tit. 1 part. 7. — Archiepiscopus an veniat appellatione aliarum dignitatum in quacumque legitimatione, sive dispensatione, etiamsi dispensatione fiat mentio de dignitate Episcopali, n. 17 l. 4 tit. 15 part. 4.

ARCHIPRESBYTER potest dare alicui licentiam confitendi cum alieno Sacerdote, gloss. antepenult. l. 21 t. 4 p. 1. — minor est Archidiacono, n. 1 l. 15 t. 5 part. 1. — Archipresbyteri subsunt Episcopo, qui potest eos rationem consumptorum sumere, et castigare, n. 2 l. 62 t. 5 part. 1. — Archipresbyter quid sit, et an dicatur habere dignitatem, n. 1 l. 8 tit. 6 part. 1. — Archipresbyteri de consuetudine in Regno isto non sunt nisi in paucis Ecclesiis Cathedralibus, n. 2 dict. l. 8 tit. 6 part. 1. — Archipresbyter excommunicare poterit, si illum adjuvet consuetudo, gloss. fin. ibidem. — Area ex incendio non consumitur, et an propter istam emphyteuta ad solutionem canonis teneatur, quando domus combusta fuit, n. 9 l. 28 t. 8 part. 5. — an veniat in legato, quando domus, quæ alicui legata fuit, destruat, n. 2 l. 37 tit. 9 p. 6.

ARGUMENTUM, à contrario sensu non procedit ubi res-

sultat absonus intellectus, vel juris correctio, n. 1 l. 5 tit. 26 part. 4. — Arguens instrumentum de falso, an debeat dicere in qua parte sit falsum, et an debeat se subscribere, et qualiter testes examinentur, quando super falsitatem instrumenti producuntur, n. 3 l. 112 tit. 18 part. 3. — Argumentum ab experientia, an sit bonum, n. 3 l. 28 tit. 8 part. 5. — ab etymologia vocabuli, an valeat, n. 1 l. 1 tit. 1 part. 6. — de contractibus ad ultimas voluntates, an valeat, n. 1 l. 2 tit. 1 part. 6. — in correlativis, an valeat saltem in pœnalibus, n. 1 l. 13 tit. 17 part. 7. — à contrario sensu non sumitur, ubi contrarium est expressum in jure, n. 6 ad fin. l. 17 tit. 1 part. 6. — de libertate ad pias causas benè valet, n. 5 l. 31 tit. 9 part. 6. — de alimentis ad dotem validum est, n. 3 l. 8 tit. 16 part. 6. — à simili, an procedat data dissimilitudine, n. 4 l. 1 tit. 53 part. 7. — Arguere licet de contractibus nominatis ad innominatos, n. 1 in fin. l. 5 tit. 6 part. 5.

ARISTOTELES, et dicta istius sequitur jus civile tamquam fontem intellectus, n. 1 l. 4 tit. 27 part. 4.

ARMA portare potest Clericus de licentia Papæ gloss. fin. l. 6 tit. 5 part. 1. — transferens, et dans infidelibus, qua pœna feriatur, n. 2 l. 58 tit. 9 part. 1. — Benè tamen licet, si ibidem afferantur pro redemptione captivorum tempore pacis, ibidem. — Arma usufructuarii domus, an ipse in illa domo sculpere possit, n. 8 in fin. l. 20 t. 31 part. 5, et n. 8 l. 20 ibidem. — si ab aliquo portentur, inducunt justum metum, etiamsi trahentes eis non utantur, n. 9 l. 15 tit. 2 part. 4. — Et quid si portantes illa deposuerunt, erat tamen eis facultas utendi, quando voluissent, ibidem. — Arma quis inscio Principe movere non debet, n. 8 l. 5 tit. 19 part. 2. — neque victualia non debent vendi etiam tempore pacis hostibus fidei, n. 1 et 3 l. 22 per text. ibi, tit. 5 part. 5. — debet secum portare navis, et ad hoc tenentur rectores ipsius, n. 5 l. 1 per text. ibi, tit. 9 part. 5. — an auferri possent militi, si illa post cessionem bonorum emit, n. 4 l. 3 t. 15 p. 5. — constituentis ecclesiam de novo, an sit ei licitum illa ponere, et ibidem depingere, n. 8 ad fin. l. 3 tit. 4 part. 6. — prohibita portans potest persecuti per officialem de nocte, et quid si resistat scrutinio, n. 4 l. 17 tit. 6 part. 6. — proditores ubicumque sint, debent destrui, n. 7 in proœmio tit. 2 part. 7. — non à reptato, sed à Principe nominari debent, et debent esse æqualia, n. 1 l. 2 tit. 4 part. 7. — et insignia nobilium, an possit portare filius bastardus, seu illegitimus, n. 6 in proœm. t. 15 part. 4. — si dentur furioso, et ille aliquem occidat, qualiter dans puniatur, n. 1 l. 10 tit. 8 part. 7. — si portari prohibeantur, intelligitur tan de offensibilibus, quam de defensibilibus, n. 3 l. 7 per text. ibi, tit. 33 part. 7.

ARROGARE, sub qua forma quis filium alterius debeat, et quid si forma non servata arrogaverit, an inter eos cognatio legalis contrahatur, ita quòd matrimonium impediatur, per n. 6 l. 7 tit. 7 part. 4. — non potest alium in filium, qui filios habet, in adoptione tamen est secus, n. 5 l. 4 tit. 16 part. 4.

ARROGATIO, an possit fieri per procuratorem, n. 3 l. 92 tit. 18 part. 3. — Arrogatione durante matrimonium contrahi non potest, et istud impedimentum est de jure ci-

vili, ab ecclesia tamen approbatum, n. 2 l. 7 tit. 7 p. 4. — Arrogatio si fiat forma non servata, an valeat, ita quòd per eam matrimonium fieri impediatur, n. 6 l. 7 t. 7 p. 4. — Arrogatione durante, vel adoptione, an filii adoptivi possint matrimonium contrahere cum filiis naturalibus arrogantis, ibi n. 9. — Arrogatio fieri debet de Principis scientia, n. 2 per text. ibi, l. 4 tit. 16 part. 4.

ARROGATOR non tenetur ad quartam arrogato debitam in duobus casibus, n. 2 per text. ibi, l. 7 t. 16 p. 4. — ad quartam non tenetur, nisi post ejus mortem, et an ista pars arrogato debeat stantibus filiis legitimis, n. 1 et 2 l. 8 tit. 16 part. 4. — si decedat, an pupillaris substitutio à patre impuberis facta reconvalescat, n. 8 l. 10 tit. 5 part. 6.

ARROGATUS transiens in potestatem alterius, transfert secum omnia jura sibi pertinentia, n. 3 post principium, l. 27 tit. 7 part. 1. — an in vita, vel post arrogatoris mortem debeat habere quartam, et quid hodie, et an huic quartæ locus sit stantibus filiis legitimis, et quid si tempore arrogationis jam filios habebat, n. 1 et 2 l. 8 tit. 16 part. 4. — Et an ista quarta quæ filio arrogato debetur, sit hodie augmentata, vel non, dict. n. 2. — Arrogato qualiter, et quale habito respectu sibi quarta bonorum arrogatoris debeat, ibid. in n. 3.

ARS, et quas artes Episcopus scire debet, n. 1 l. 37 tit. 5 part. 1.

ARTICULUS unde dicatur, et quæ sit ejus etymologia, n. 6 l. 1 tit. 3 part. 1. — Articuli fidei sunt quatordecim, alii computant duodecim, et quare, et quomodo, n. 1 l. 2 tit. 3 part. 1.

ARTIFEX si pro certa mercede operas suas locavit, vel ædificium facere promisit, si antequam perficiat, decedat, an ejus hæres illud perficere possit, vel non, domino contradicente, n. 5 l. 2 tit. 8 part. 5. — si dicat se scire quod ignorat, an sit in culpa, et in dubio artifex videtur asserere se peritum, n. 1 et 2 l. 10 t. 8 part. 5. — in dubio videtur asserere se peritum et diligentem, ea peritia et diligentia, quam actus requirit, in dict. n. 2. — quam peritiam habere debeat, ut licet, erret, non tenetur, ibi in n. 5 per text. ibi. — cui datum fuit pretium pro opere faciendo, an ex illo se alere teneatur, vel an possit à locatore alimenta petere ultra pretium, n. 1 l. 16 ibi. — qui opus faciendum sumpsit, si falsè fecerit, qualiter teneatur, gloss. dict. l. 16. — Et an tunc præcisè teneatur ad factum, vel liberetur præstando interesse, ibi n. 6. — Artifex qui opus facere promisit, an teneatur, si opus casu fortuito pereat, et quando sic; et quid si non cognovit vitium soli, vel si suscepit in se pericula et casus fortuitos, n. 5 l. 17 t. 8 part. 5. — an teneatur de levissima culpa, dict. n. 5 et n. 4 ibi. — Et an casus fortuitus, vel mora locatoris in probando opus liberet artificem à pena præcedentis culpæ, n. 4 dict. l. 17 tit. 8 part. 5. — Artifex, an teneatur, si opus casu pereat post domini approbationem, et quando sic, ibi n. 5. — si aliquid suscepit, ut ex inde aliquid faceret, et postea dicat illud sibi furatum, qualiter conveniatur à domino, gloss. l. 10 tit. 14 part. 7.

ASSIGNATIO rerum emptarum, an habeat vim traditionis, n. 5 l. 47 tit. 28 part. 3.

ASSASINI qui dicantur, et unde nomen istud sumpserunt, qualiter à jure civili nominentur, n. 1 l. 2 per text. ibi, tit. 27 part. 7. — et eorum hæredes pecuniam, quam receperunt pro occidendo homine, restituere tenentur, n. 1 l. 5 tit. 27 part. 7. — torqueri debent, ut indicent mandantem, ibi in n. 2. — pœna mortis puniri debent, n. 4 ibi, per illum textum. — Et sufficit quòd isti convincantur argumentis probabilibus, et quare, n. 6 dict. l. 3. — Et in isto crimine valet receptio testium lite non contestata, neque parte præsentem, neque citata ibidem. — Et an sufficiat attentare delictum, licet non perficiat, n. 8 l. 2 tit. 31 part. 7.

ASSASINATUS crimen est ecclesiasticum, gloss. fin. l. 58 tit. 6 part. 1.

ASSERTIO patris in præjudicium legitimorum, quando in testamento filium naturalem legitimare intendit, an valeat, n. 7 l. 7 tit. 15 part. 4.

ASSESSORES, et consilarii idem sunt, et de eorum jurisdictione, n. 5 in proœmio tit. 21 part. 5. — Et in quo differant à Vicariis, et aliqua contra nolentes esse assessores, et an istud sit novum, dict. n. 5. — Assessores non possunt esse infames, et mali assessores debent expelli à potestatibus terrarum, n. 2 l. 2 tit. 21 part. 5. — an possint esse merè legistæ in causis spiritualibus, n. 3 dict. l. 2 tit. 21 part. 5. — esse non debent grossi doctores, si causa sit subtilis, dict. n. 5 in fin. — habere iudices ordinarii, est eis per leges hujus regni prohibitum, n. 4 l. 2 tit. 21 part. 5. — Et quid facere debeat judex, quando assessorem suscipere vult, et quid si pars assessorem recuset, qualiter istud fiet, ibi n. 6. — Assessores suscepti ad consulendum, utrum prius jurare debeant in quacumque causa, n. 7 l. 2 tit. 21 p. 5. — an debeant à iudice eligi de partium consensu, et quid in iudiciis delegatis, ibid. in n. 8. — an, et quando possint assessorem recusare, ibi n. 9. — electi ad consulendum ad consilium dandum, utrum compellantur si de causa cognoverint, ibidem n. 10. — qualiter in sententiando se habere debent, n. 13 dict. l. 2. — an debeant habere salarium communiter à partibus, et quando ab una parte tantum, n. 2 l. 3 ibidem. — occultè quicquam recipere non debent, et puniuntur, sicut judex qui munera recepit, n. 4 l. 5 t. 21 part. 5. — si per imperitiam malum dederunt consilium, an parti teneantur, ibid. in n. 5.

ASONATA qualis sit, et qualiter facientes puniantur, et quando, per gloss. l. 2 per text. ibi, tit. 10 part. 7. — Et qui homines simul esse debeant, ut propriè asonata dicatur, ibidem in n. 5.

ASTROLOGUS, si per suam artem aliquem furem rei alicujus nominaverit, an teneatur actione injuriarum, n. 1 per text. ibi, l. 17 tit. 9 part. 7.

ASTRONOMIA, et quando divinationes, quæ fiunt per astronomiam, licitæ sint, vel non, gloss. l. 1 per text. ibi, tit. 23 part. 7. — Astronomiæ usus facile ducit ad idolatriam, n. 3 l. 1 tit. 23 p. 7. — Et per astronomiam velle prædicare casus fortuitos, est illicitum, et superstitiosum, ibi. — illa tamen, quæ causantur ex corporibus cœlestis, prædicere licet, ibi n. 5. — Aliquando tamen his artibus magicis uti licet, et ad quid, n. 1 et 3 l. 2 ib.